

ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОГО ПРАВА ТА МЕДИЦИНИ В УКРАЇНІ

Лисиченко М. А.

*студентка 4 курсу факультету менеджменту,
економіки, соціології та філології
Дніпровського державного технічного університету
м. Кам'янське, Україна*

Якуніна А. О.

*кандидатка історичних наук,
доцентка кафедри соціології
Дніпровського державного технічного університету
м. Кам'янське, Дніпропетровська область, Україна*

Одним із головних показників провідної та демократичної держави є налагоджена медично-правова система. Медицина в Україні наразі знаходиться у стані еволюції: створюються різноманітні програми з надання допомоги, в галузь охорони здоров'я впроваджуються цифрові технології, регулюється питання низької заробітної плати для медиків та якість медичних послуг [1]. Попри ці позитивні, безумовно, зміни, українська медицина досі залишається недосконалою та вразливою. Пандемія COVID-19 остаточно довела це, продемонструвавши як неготовність медичних представників до надзвичайних ситуацій, так і невміння реагувати на них і поводитися з боку населення.

Не варто розглядати окремо галузь медичного права і медицину як таку. Тобто не існує різного медичного права – окремо для юристів та окремо для лікарів [2]. Наявність негараздів в одних свідчить про наявність негараздів в інших і навпаки. Право людини на охорону здоров'я вони забезпечують тільки разом.

Важливо розуміти, що перепони і труднощі, які гальмують розвиток медицини і медичного права, виникли не вчора і навіть не у зв'язку з пандемією. Тож створення медичних додатків, покликаних полегшити і пришвидшити процес обслуговування, обмін досвідом із закордонними колегами, новітні прилади й методики – все це послаблює корінь проблем, але не знищує їх остаточно. З них:

- правова база охорони здоров'я є дуже нечіткою, нерідко зустрічаються законодавчі колізії і ситуації, коли норми різних актів, що регламентують у тій чи іншій мірі охорону здоров'я, суперечать одне одному;
- надмірна розпорошеність норм, що стосуються охорони здоров'я, по всьому українському законодавству;
- не консолідованість діяльності представників правової і медичної наук [3].

Не меншої уваги потребують також корумпованість, халатність та нестача кадрів, особливо серед молодшого персоналу. Та причина цього, знов-таки, полягає в недостатній пропрацьованості на законодавчому рівні й відсутності забезпечення мінімальних вимог галузі. Й оскільки держава не зацікавлена навіть у виході з кризових ситуацій, а не тільки розвитку загалом, знижується мотивація абітурієнтів і студентів у тому, щоб шукати своє покликання у медичній сфері. А її чинні представники не в змозі виконувати обов'язки в неналежних умовах і сигналізують про це.

Там, де медичне право і медицина йдуть порізно, громадянин може лише сподіватися, що його право не буде порушено. І, непокоячись за своє життя і здоров'я, вдається до самолікування або ігнорує проблему. Це призводить до додаткового навантаження медичної системи, оскільки наслідки неправильної та несвоєчасно наданої допомоги ускладнюють процес одужання.

Авжеж, модернізація необхідна, проте виправдає вона себе лише тоді, коли засади, на яких ґрунтуються медичне право і медицина в Україні, будуть докорінно переглянуті. Одні доведеться змінити, других – позбутися через їхню не результативність, застарілість або початкову хибність.

Як не прикро, та механізм не працює не через те, що йому бракує нових рушіїв, а через те, що не приведені до ладу основні.

Література:

1. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. *Медична реформа*: [офіційний веб-портал]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-sistemi-ohoroni-zdorovya>
2. Стеценко С. Г. Медичне право України: проблеми становлення. URL: http://medicallaw.org.ua/uploads/media/02_331.pdf
3. Любінець О. В. Медичне право та законодавство про охорону здоров'я – базис програмно-цільового планування в охороні здоров'я / О. В. Любінець, І. Я. Сенюта. *Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України*. 2004. № 4. С. 75–79.